

۱۵۰۶۴۳۹۲

www.ketab.ir

ویرایش جدید

عالی دیگر بباید ساخت وزنو آدمی

شما عظیم‌تر از آنی هستید که می‌اندیشید (۶)

پژوهش و گزینش: مسعود لعلی

عالیمی دیگر بباید ساخت وز نو آدمی شما عظیم‌تر از آنی هستید که می‌اندیشید (۶)

تهران، خیابان انقلاب، خیابان
دانشگاه، کوچه قدیری
پلاک ۱۶، واحد اول
تلفن: ۰۶۹۶۳۸۴۵
۰۶۶۴۹۸۵۷۹-۰۶۶۴۹۸۷۲۸
کد پستی: ۱۳۱۴۷۸۳۷۱۱
● baharesabz.com
✉ @baharesabzpub

پژوهش و گزینش: مسعود علی
سروری‌استار: اکبر نعمتی «آین»
ویراستار: طوبی «مهین» اسدالله
طرح جلد: روح... گیتی نژاد
امور فنی و هنری: شادروان مهناز عزب‌دفتری
لیتوگرافی: سحرگرافیک
چاپ: ناشر

نوبت چاپ: بیست و یکم، زمستان ۱۴۰۲
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۱۷۵,۰۰۰ تومان
ملک: ۰۹۷۸-۶۰۰۰-۰۵۳۸۴-۰۰۰-۰
ایرانیان محفوظ است.

سرشناسه: علی، مسعود (۱۳۵۵-).
عنوان و نام پدیدآور: عالیمی دیگر بباید ساخت وز نو آدمی / مسعود علی.
مشخصات نشر: تهران، بهارستان، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ۲۴۴ ص.
فروخت: شما عظیم‌تر از آنی هستید که می‌اندیشید
شابک: ۰۰۰۰-۰۵۳۸۴-۰۰۰-۰۹۷۸-۶۰۰۰-۰۵۳۸۴-۰۰۰-۰
و وضعیت فهرست نویس: فیبا
موضوع: داستان‌های اخلاقی... متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع: داستان‌های موقانی... متون قدیمی تا قرن ۱۴
ردیبلدی کنگره: BP ۲۲۹/۰۵/۷ ع ۲۱۳۸۷
ردیبلدی دیوبیس: ۰۹۷/۶۸
شماره کتابشناسی ملی: ۱۵۷۲۳۹۳

بعضی از کتاب‌ها برای ما قصه می‌گویند تا بخوابیم
و بعضی دیگر قصه می‌گویند تا ما بیدار شویم.

اهل کام و ناز را در کوی رندی راه نیست
ره رویی باید جهان‌سوزی نه خامی بی‌غمی
آدمی در عالم خاکسی نمی‌آید به دست
عالی‌ی دیگر بباید ساخت و زنو آدمی
«حافظ»

www.ketab.ir

مقدمه

هفت

۱۹	۱ در آیین جوانمردان
۲۱	رسم جوانمردی
۲۲	راز نابینایی
۲۳	امانت و امانتداری
۲۴	ایشار
۲۵	حرمت نمک
۲۷	پادشاه و پیرمرد
۲۸	ثبات در دوستی
۲۹	بهترین و بدترین فرد بنی اسرائیل
۳۱	۲ فضایل و رذایل اخلاقی (بهداشت روانی)
۳۳	حضرت آدم در برابر شش مجسمه
۳۵	از خود رمیدن
۳۶	نفّست را بکش
۳۷	راز سبکباری
۳۸	صبر چیست؟
۳۹	شجاعت
۴۰	حسن خلق
۴۲	خشم
۴۳	صداقت
۴۵	سه کشته آز

۴۶	هر دو از آن منند
۴۷	طمع
۴۹	چه کسی فقیر است؟
۵۰	این هم خواستنی است
۵۱	وارستگی و آزادگی
۵۲	نیاز و بینیازی
۵۳	اسکندر و دیوژن
۵۴	حجاب خودبینی
۵۵	خلوص
۵۸	شکایت از عیب‌جویان
۵۹	منیت
۶۰	فروتنی و تواضع
۶۱	آن پشه هم تویی، ما همچو بسته
۶۲	یکرنگی و شفافیت
۶۳	ریا
۶۴	یکرنگی
۶۵	مثبت‌اندیشی
۶۶	چه وقت به کمال می‌رسیم؟
۶۷	مقام رضا
۶۸	عدم قضاوت
۶۹	۳ خدا مهربان است
۷۱	اثبات خود یا خدا؟
۷۲	کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را؟
۷۳	استجابت دعا
۷۴	کرامت چیست؟

۷۵	عنایت الهی
۷۷	در راه حق
۷۸	آیین بندگی
۷۹	رستگاری
۸۱	اخلاص
۸۳	خدا مهربان است
۸۴	دریای رحمت
۸۵	با طلا باید نوشت
۸۷	مناظرة جبرئیل و میکائیل
۸۸	تعريف بلوغ
۸۹	اعتماد او بهما بود
۹۰	داستان های توکل
۹۱	دزد دین
۹۲	بازگشت بهاو
۹۳	داستان توبه عطار
۹۴	قباحت دزدی
۹۵	دو نوع مرگ
۹۷	حقیقت مرگ: تلح یا شیرین؟
۹۸	شکر
۹۹	شمردن نعمت
۱۰۰	حج همین گردش به دور سنگ نیست
۱۰۳	۴ انسان.....
۱۰۵	جایگاه و رسالت انسان
۱۰۷	در جستجوی گنج
۱۰۹	حکایت‌نویس مباش

۱۱۰	عمل بايزيد
۱۱۱	نسبت و نسب
۱۱۲	شرفات
۱۱۳	داستان تغيير يك زندگى
۱۱۴	نيروي همت
۱۱۵	قدرت اراده
۱۱۶	غفلت
۱۱۸	قيمت عمر
۱۱۹	مرد به مقام بزرگ نشود
۱۲۰	راز شاد زيستن
۱۲۱	با طلا باید نوشت
۱۲۳	۵ عشق، خدمت، مهرورزی
۱۲۵	سهل ترين راه رسيدن به خدا
۱۲۶	عيادت از پروردگار
۱۲۷	حج عام، حج خاص
۱۲۸	استغفار از گفتن الحمد لله!
۱۲۹	ترحم بهموريچه
۱۳۰	منتی به خاطر خدمت نیست
۱۳۱	حاتم طايي و برادرش
۱۳۲	دهش
۱۳۳	مراام درويشي
۱۳۴	شفقت
۱۳۵	دو نوع برخورد
۱۳۷	نيکي در عوض بدی
۱۳۸	از محبت...

نرم خویی

مهربانی هنر است

با طلا باید نوشت

من و تو

من!

نقسان عشق

۱۳۹	نرم خویی
۱۴۰	مهربانی هنر است
۱۴۱	با طلا باید نوشت
۱۴۲	من و تو
۱۴۳	من!
۱۴۴	نقسان عشق
۱۴۵	۶ خردنامه
۱۴۷	راز زندگانی جاوید
۱۵۰	عمر خریدنی نیست!
۱۵۴	پندهای لوح زرین
۱۵۶	سؤال
۱۵۷	دانایی
۱۶۱	سه چیز مجویی
۱۶۲	در جستجوی آتش
۱۶۳	با طلا باید نوشت
۱۶۵	سخت ترین چیزها چیست؟
۱۶۶	اول اندیشه و انگهی گفتار
۱۶۷	چند ساله اید؟
۱۶۸	خانه و آشپزخانه
۱۶۹	سؤال از سقراط
۱۷۰	شکایت
۱۷۱	نام نکو
۱۷۳	سرانجام
۱۷۵	۷ امرا و حاکمان
۱۷۷	قدم اول: حکومت بر خود

www.ketab.ir

۱۷۸	جواب پیامبر
۱۷۹	در میان مردمان باش
۱۸۰	از انقراض حکومت ما
۱۸۱	ظلم
۱۸۲	آزادی بیان
۱۸۳	دغدغه
۱۸۴	امنیت اجتماعی
۱۸۵	علی(ع) و مردم انبار
۱۸۶	مسافر
۱۸۹	۸ مثل‌ها و حکایات
۱۹۱	یارده حکایت
۱۹۲	از این ستون به آن ستون فرج است
۱۹۳	آش نخورده و دهان سوخته
۱۹۴	دسته گل به آب دادن
۱۹۶	گربه را باید دم حجله کشت
۱۹۷	میان پیغمبرها جرجیس را پیدا کرده
۱۹۸	عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد
۱۹۹	علی می‌ماند و حوضش!
۲۰۰	همین آش و همین کاسه
۲۰۱	هیچ ارزانی بی‌علت نیست و هیچ گرانی بی‌سبب
۲۰۲	یک بام و دو هوا
۲۰۳	همه چیز را همگان می‌دانند و همگان هنوز از مادر نزاده‌اند

زین همراهان سست عناصر دلم گرفت
شیر خدا و رستم دستانم آرزوست
«مولوی»

مقدمه

(حکایت‌ها و حکمت‌ها)

در روزگاری دور، پیرمردی با تنها پسرش می‌زیست. یک روز پسرک به دلیل کارهای ناشایست خود مورد خشم پدر قرار گرفت و پدر فریاد زد: «پسرم تو آدم نمی‌شوی!» پسرک به قهر از خانه فرستاد پدر را تنها گذاشت! سال‌ها گذشت...

پسرک که اینک مرد جوانی شده و به حاکم شهری منصوب شده بود، یک روز عده‌ای از سربازانش را فرستاد تا پدرسرا بیاورند. پدر به درگاه پسر وارد شد و پسر با تمسخر گفت:

«پیرمرد به‌یاد داری که به‌من گفتی آدم نمی‌شوی! حالا نگاه کن!» پیرمرد که به‌دلیل کهولت به‌سختی می‌توانست ببیند کمی به صورت حاکم نگاه کرد و پرسش را شناخت و بی‌درنگ گفت:
«آری پسرم به‌یاد دارم، ولی من نگفتم که حاکم نمی‌شوی گفتم که آدم نمی‌شوی!»

در مثال فارسی آمده است که ملاً و «دانان» شدن چقدر آسان است و آدم شدن چقدر مشکل.

موضوع انسان، رشد، تکامل و در نهایت «انسان کامل» یکی از مهم‌ترین و دیرینه‌ترین مباحثی است که در فرهنگ‌ها و مکاتب مختلف فکری – فلسفی شرق و غرب وجود داشته و خواهد داشت. ما هنوز صدای پای دیوژن – حکیم یونان باستان – را در دهلیز تاریخ می‌شنویم که با چراغ در روز در جستجوی انسان کامل بود.

دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر

کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست

رسیدن به خوشبختی، آرامش و رستگاری را باید مهم‌ترین هدف غایی بشریت نامید و به نظر می‌رسد حرکت به سوی رشد و رفع نقايس و ضعف‌های شخصیت رفتاری با هدف رسیدن به یک شخصیت کامل و معادل، مهم‌ترین افقی را در راه رسیدن به آرامش و امنیت، بازی می‌کند.

و من فکر می‌کنم بزرگترین شکست زندگی هر فرد در همین حیطه به وقوع می‌پیوندد: ناکامی در خودشکوفایی.

ما حاضر به سرمایه‌گذاری روی خود نیستیم، متوجه نیستیم هر تغییری در زندگی با تغییر در درونمان آغاز می‌شود. سعی می‌کنیم با وارد شدن به روند «به دست آوردن» خلاً زندگی مان را پر کنیم. غافل از اینکه آنچه هستیم خوشبختی ما را رقم می‌زند، نه آنچه داریم و ثروت واقعی در «داشتن» نیست بلکه در «بودن» است.

حتی زمانی که متوجه اصل مطلب می‌شویم نیز آنقدر که باید، دارای «انضباط نفس» که شرط اصلی بُرد در این بازی درونی (خودسازی) است، نیستیم. مشکل دیگر این است که به علت خودکم‌بینی مفرط، عقدة

حقارت و نداشتن عزت نفس لازم، نمی‌توانیم در ذهن خود تصویری وارسته و کامل از خویشتن‌مان بیافرینیم. به‌کلامی ساده خود را باور نداریم. باور نداریم که «اقتدار» و «ارزش»، حقیقت ذاتی وجودمان است. ماحصل، آنچه تجربه می‌کنیم، ضعف، اضطراب، خشم، خشونت، نالامیدی و احساس تهی شدن است. در نهایت جهانی درمانده، توأم با اختلاف، نزاع، برتری طلبی، خشونت و بحران به وجود می‌آید.

در چنین شرایطی به عنوان یک راه حل، سفر بیرونی را آغاز می‌کنیم: سفری برای رفتن به جایی دیگر و یافتن انسانی، برتر، ابرمرد، انسان کامل، مراد و یا حتی نیمة گمشده خود.

در واقع پیدا کردن انسان، کامل بخش مهم و قابل توجهی از راه حل، ساختن دنیای بهتر و خوب‌تر اینم یأس‌ها و عواطف منفی فردی را تشکیل می‌دهد.

دو سفر و دو انتخاب در پیش است. یکی سفری بیرونی و دیگری سفری درونی. اما دومین انتخاب، در نهایت ما را با وجود برتر خود رو به رو می‌گرداند. عظمتی که در اعمق وجودمان چونان گنجی به‌انتظار کاشفی شجاع و متھور نهفته و مدفون است.

خودمان گنجی هستیم که می‌جوییم

داستان سیمرغ عطار را من به عنوان یکی از هیجان‌انگیزترین و بهترین داستان‌هایی که به‌شکل تمثیلی، حقیقت بازگشت به‌خویش را، آشکارا بیان می‌کند، همیشه دوست داشته‌ام.

هزاران مرغ گردهم می‌آیند تا سفری آغاز کنند با هدف یافتن سیمرغ که در کوه قاف منزل دارد. سفر آغاز می‌شود و در هر منزل و

مرحله، تعدادی مرغ از طی مسیر باز می‌مانند، تا در نهایت «سی مرغ» باقی می‌مانند. و آنچه عیان می‌شود این حقیقت است که سیمرغی که برای یافتنش جلای وطن کرده بودند خودشان هستند. خودشان گنجی بودند که به دنبالش می‌گشتند.

جمله گفته شد آمدیم این جایگاه
تا بود سیمرغ ما را پادشاه
مدتی شد تا درین راه آمدیم
از هزاران، سی به درگاه آمدیم
چون نگه کردند آن «سی مرغ» زود
بی‌شک این سی مرغ آن «سیمرغ» بود

خودمان نیمه گمشده خودمان هم گوییمان ناجی خویشتم و بهترین راه برای دیدار و درک حضور انسان کامل ساختن یک انسان کامل در درون مان است. باید همان فردی شویم که ارواح مهنتی و مجالست با وی را داریم. در این صورت سفر طولانی زندگی برای یافتن ابرمرد زندگی مان با پایانی شکوهمند و رضایت‌بخش به اتمام می‌رسد.

گوهر خود را هویدا کن کمال این است و بس
خویش را در خویش پیدا کن کمال این است و بس

هر چند این کتاب، به عنوان ششمین جلد از مجموعه کتاب‌های «شما عظیم‌تر از آنی هستید که می‌اندیشید»، همانند جلد‌های قبلی

براساس داستان‌ها و حکایات الهام‌بخش شکل گرفته، اما یک تفاوت هیجان‌انگیز، آن را از دیگر مجلدات متمایز می‌کند و آن استفاده از متون و ادبیات عرفانی و پُرافتخار ایران‌زمین به عنوان منابع اصلی مطالب و داستان‌های الهام‌بخش آن است. امیدوارم تا حدی توانسته باشم دینم را به فرهنگ پُرافتخار کشورم ادا کرده باشم و خواندن این مجموعه، انگیزه‌ای جدی علی‌الخصوص برای خوانندگان جوان این کتاب در رابطه با مطالعه و آشنایی بیشتر با ادبیات و متون و ذخایر ادبی ایران عزیز ایجاد کند.

با احترام - مسعود لعلی
مشهد، زمستان ۱۳۸۷